

Védett tulajdonság:

Fogyatékoság

Diszkrimináció területe

Közszolgáltatás

Diszkrimináció típusa:

Közvetlen hátrányos megkülönböztetés

Döntés:

Jogsértést megállapító határozat

A súlyosan látássérült (vak), a számítógépet képernyőolvasó szoftverrel használó kérelmező azt sérelmezte, hogy a bepanaszolt gazdasági társaság (áruházlánc) által üzemeltetett weboldalon elérhető online shop nem akadálymentes, a szóban forgó felületen – az akadálymentesség hiánya miatt – vásárolni nem tud. A kérelmező annak kivizsgálását kérte a hatóságtól, hogy látássérültsége miatt a társaság által üzemeltetett weboldal online shopja a számára lényegében használhatatlan, vagyis az esetben az oldalhoz, ezáltal a szóban forgó weboldal online shop-ja által kínált szolgáltatáshoz (online vásárláshoz) való egyenlő esélyű hozzáférés nem valósul meg.

A bepanaszolt gazdasági társaság nem vitatta, hogy az általa nyújtott, online vásárlást lehetővé tévő szolgáltatás nem akadálymentes, tehát a látássérültek számára nem egyenlő eséllyel hozzáférhető és kifejezetten amellet érvelt, hogy nem is áll fenn jogszabály által előírt kötelezettsége arra, hogy azt akadálymentesen nyújtsa. E körben előadta, hogy az „online területre” vonatkozó akadálymentesítés szabályait *a közszférabeli szervezetek honlapjainak és mobilalkalmazásainak akadálymentesítéséről szóló 2018. évi LXXV. törvény* szabályozza, további jogszabály pedig nem rendelkezik a honlapok akadálymentesítésének kötelezettségéről. Ezzel összefüggésben felhívta az idézett jogszabály 1. § (1) bekezdését, amelynek értelmében a szóban forgó törvény rendelkezéseit a közszférabeli szervezetek honlapjain közzétett tartalmakra és az általuk készített mobilalkalmazásokra kell alkalmazni. Álláspontja szerint – a hivatkozott jogszabály rendelkezései alapján – ő „nem esik bele a fenti körbe”, vagyis nem minősül közszférabeli szervezetnek, így nem is áll fenn jogszabályi kötelezettsége a tekintetben, hogy akadálymentes honlapot működtessen. Ezért nem is követetett el jogsértést és a hatóságtól az eljárás megszüntetését kérte.

A hatóság a kérelemben foglaltak alapján azt vizsgálta, hogy a kérelmezőt a látássérültsége miatt érte-e közvetlen hátrányos megkülönböztetés azáltal, hogy a bepanaszolt gazdasági társaság által működtetett weboldal képernyőolvasó szoftverrel lényegében használhatatlan, így a társaság által nyújtott szolgáltatás (online vásárlás) a számára nem hozzáférhető.

Döntésének meghozatala során a hatóság különös figyelemmel volt *a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (Fot.)* 4. § fe) pontjában foglaltakra, amely szerint közszolgáltatás minden olyan hatósági engedély vagy hatósági kötelezettség alapján végzett nyilvános szolgáltató tevékenység, amely település vagy településrész közellátását szolgálja, használata nem korlátozott, illetve nem korlátozható. A hatóság álláspontja szerint a hivatkozott rendelkezés értelmében a bepanaszolt társaság által üzemeltetett weboldalon elérhető online shop, vagyis az e weboldalon elérhető online vásárlást lehetővé tévő szolgáltatás közszolgáltatásnak minősül. A bepanaszolt társaságnak ugyanis nyilvánvalóan több hatóság engedélyét is be kellett szereznie e szolgáltatás nyújtásához, a szóban forgó tevékenység nyilvános (az internetről elérhető, online felületen keresztül történik)

és mivel élelmiszer-vásárlásról van szó, így egyértelműen a közellátást is szolgálja, használata nem korlátozott, illetve nem korlátozható. A Fot 7/A. § (1) bekezdése alapján továbbá a fogyatékos személy számára – figyelembe véve a különböző fogyatékosági csoportok eltérő speciális szükségleteit – biztosítani kell a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést. A látássérült személyek speciális szükségletének figyelembe vétele pedig jelen esetben azt jelenti, hogy egy online elérhető közszolgáltatás esetében azoknak a webes felületeknek, amelyeken keresztül a szolgáltatás igénybe vehető, a látássérültek számára akadálymentesnek, értelmezhetőnek és érzékelhetőnek kell lenniük.

A hatóság álláspontja szerint a bepanaszolt gazdasági társaság tévedett, amikor úgy közelítette meg az ügy tárgyát képező problémát, mint amely kifejezetten és kizárólag *honlapok, weboldalak* akadálymentességével kapcsolatos. Az ügy tárgyát ugyanis ezzel szemben az képezte, hogy a bepanaszolt társaság által nyújtott *közszolgáltatásnak minősülő szolgáltatás* a fogyatékos személyek, így a kérelmező számára egyenlő eséllyel hozzáférhető-e. A lényegi és alapvetően figyelembeveendő kérdés tehát *a szolgáltatás, jelen esetben közszolgáltatás akadálymentessége*, amely tárgyi ügyben azt jelentette, hogy a súlyosan látássérült, illetve vak személyek a látókkal megegyező módon tudjanak online a mindennapi életvitelükhöz szükséges, illetve nélkülözhetetlen élelmiszereket vásárolni.

Megállapítható volt tehát, hogy a bepanaszolt társaság által nyújtott közszolgáltatásnak minősülő szolgáltatás a látássérült személyek számára nem egyenlő eséllyel hozzáférhető, így a fogyatékos személyek e csoportja – amelybe a kérelmező is beletartozik – azt nem tudja akadálymentesen igénybe venni. Ezzel kapcsolatban nyilvánvaló volt az is, hogy annak, hogy a szóban forgó közszolgáltatás a látássérültek számára nem akadálymentes, semmilyen, az adott jogviszony természetével összefüggő, tárgyilagos mérlegelés szerinti észszerű indoka nem mutatható ki, a bepanaszolt gazdasági társaság által az álláspontjának alátámasztására felhívott jogszabály tárgyi ügy szempontjából irreleváns volt. Mindezek alapján megállapítható volt, hogy a társaság a kérelmezővel szemben fogyatékosága (látássérültsége) miatt megsértette az egyenlő bánásmód követelményét azzal, hogy az általa kínált közszolgáltatást nem akadálymentes módon nyújtotta. Ezzel a kérelmezővel szemben közvetlen hátrányos megkülönböztetést alkalmazott. A hatóság ezért elrendelte a jogsértő állapot megszüntetését, e körben kötelezte a gazdasági társaságot, hogy az általa nyújtott közszolgáltatást a határozatban megadott határidőben tegye a látássérült személyek számára egyenlő eséllyel hozzáférhetővé.

A gazdasági társaság a hatóság döntésével szemben keresetet nyújtott be a Fővárosi Törvényszékhez. A Fővárosi Törvényszék a keresetet elutasította.

2020. decemberi döntés